

Saksb.: Tom Mørkved
e-post: fmnotom@fylkesmannen.no
Tlf: 755 31 651
Vår ref:2012/5022
Deres ref:
Vår dato: 04.12.17
Deres dato:
Arkivkode:

Rapport

Tilsyn med kommunal beredskapsplikt i Sømna kommune

Tilsynsdato: 22.11.17

---

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter tilsyn i Sømna kommune den 22. november 2017. Tilsynet ble gjennomført med hjemmel i lov av 25.06.10 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven), § 29 og forskrift av 22.08.11 om kommunal beredskapsplikt, § 10. Dette er særlovsbestemmelser som gjør at kommunelovens bestemmelser om statlige tilsyn i kap. 10 kommer til anvendelse.

Hensikten med tilsynet var å kontrollere hvordan kommunen etterlever bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt, og tilsynet hadde hovedfokus på følgende forskriftsbestemmelser:

- Helhetlige ROS-analyse, jf. forskriftens § 2
- Kommunens helhetlige og systematiske arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, jf. forskriftens § 3
- Overordnet beredskapsplan, jf. forskriftens § 4
- Oppdatering/revisjon, jf. forskriftens § 6
- Øvelser og opplæring, jf. forskriftens § 7
- Evalueringer etter øvelser og uønskede hendelser, jf. forskriftens § 8
- Krav om skriftlig dokumentasjon, jf. forskriftens § 9

Tilsynet er gjennomført som systemrevisjon, der følgende hovedelementer inngår: gjennomgang av innsendte dokumenter, tilsynsbesøk med tre intervju og utarbeidelse av rapport. Tilsynet er samordnet med og inngår som en del av Fylkesmannens planlagte tilsynsvirksomhet for inneværende år.

2. Hovedinntrykk

Sømna kommune viser at de har god kunnskap om samfunnssikkerhet og beredskap. De har en god kriseplan og en bra ROS-analyse, som vil være et godt grunnlag for en revisjon. Kommunen har også vist god krisehåndteringsevne.

3. Resultater fra tilsynet

I rapporten benyttes følgende definisjoner på funn som blir gjort under tilsynet:

- Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt i sivilbeskyttelsesloven og i forskrift til kommunal beredskapsplikt.
- Merknad omhandler funn det er grunn til å påpeke for å sikre forbedring i kommunens etterlevelse av kommunal beredskapsplikt.

Totalt har tilsynet medført tre avvik. Nedenfor gis en kort gjennomgang av avvikene med utdypende kommentarer og begrunnelser for disse.

Avvik 1: Sømna kommune har ikke en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse som er i tråd med forskriftens krav

Avviket gjelder følgende myndighetskrav:

- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 14, samt forskrift om kommunal beredskapsplikt § 2.

Begrunnelse:

Sømna kommune skal i gang med revisjon av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen.

Det er viktig at det i revisjonsarbeidet blir lagt vekt på sårbarhetsvurderingene og viser her til til forskriftens § 2 tredje ledd, bokstav c), d) og e):

- c) hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre
- d) særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur
- e) kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntruffet er vurdert

I revisjonsarbeidet med den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen er det viktig at kommunen påser at relevante offentlige og private aktører inviteres med i arbeidet, jf. forskriftens § 2, fjerde ledd. For øvrig anbefaler vi at «Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen» (DSB 2014) legges til grunn i revisjonsarbeidet.

Avvik 2: Sømna kommunes «helhetlige og systematiske samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid» oppfyller ikke kravene i forskriften

Avviket gjelder følgende myndighetskrav:

- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 14 og forskriftens § 3.

Begrunnelse:

Kommunen kan ikke dokumentere skriftlig at de med bakgrunn i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen har en tilstrekkelig plan for oppfølging av samfunnssikkerhet og beredskap, (jf. forskriftens § 3 a). Oppfølgingsplanen skal bidra til at kommunen etablerer system og rutiner som sikrer at de lovpålagte oppgavene blir ivaretatt. Den skal også sikre at kommunen jobber helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhet.

Eksempelvis kan oppfølgingsplan være være todelt, der første del omhandler hvilke rutiner kommunen har for å sikre at lovpålagte oppgaver innen samfunnssikkerhet blir ivaretatt. Det kan være rutiner for regelmessige aktiviteter (årshjul) inkludert hvem som har ansvar for disse aktivitetene. Også rutiner for øvelser, evalueringer, oppdatering av planverk og ROS-analyser, møter (kriseledelse, beredskapsråd mm) og rapportering er elementer som kan inngå i oppfølgingsplanen.

Andre del av oppfølgingsplanen kan omhandle prioriterte oppfølgingstiltak etter funn som er avdekket i helhetlig ROS-analyse.

Kravet i forskriften må også ses i sammenheng med kommuneloven § 23 nr. 2 som pålegger administrasjonssjefen et generelt internkontrollansvar.

Avvik 3: Sømna kommune har ikke øvet kommunens beredskapsplan de siste to år og oppfyller dermed ikke kravene i forskriften.

Avviket gjelder følgende myndighetskrav:

- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 15 og forskriftens § 7.

Begrunnelse og utdypende kommentarer:

Sømna kommune har ikke hatt øvelser med overordnet kriseledelse de siste årene.

4. Oppfølging av tilsynet

Fylkesmannen ber kommunen avklare hvordan avvikene skal følges opp og når de skal være lukket. En framdriftsplan for hvordan avvikene skal lukkes sendes Fylkesmannen **innen 1. februar 2018**.

Om det er behov for bistand i oppfølgingen kan Fylkesmannen kontaktes. Når avvikene er lukket i tråd med framdriftsplanen, ber vi om å få beskjed om dette, inkludert relevant dokumentasjon.

Vi gjør oppmerksom på at Fylkesmannen kan gi pålegg dersom ikke avvikene blir lukket i tråd med kommunens framdriftsplan, jf. kommuneloven § 60 d.

5. Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet ble varslet ved Fylkesmannens brev av 31.05.17. Tilsynet ble gjennomført den 22.11.17 på rådhuset i Sømna fra kl. 09.00 til kl. 14.15 med åpningsmøte, 3 intervju og sluttmøte.

5.1 Deltakere

Tabellen nedenfor viser hvilke personer fra kommunen som har vært involvert i tilsynet.

Navn	Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Andrine Sollie Oppegaard	Ordfører	x	x	x
Øystein Johannessen	Rådmann	x	x	x
Tor Ottesen	Beredskapskoordinator	x	x	x

Fra Fylkesmannen deltok seniorrådgiver Asgeir Jordbru og rådgiver Tom Mørkved (tilsynsleder).

5.2 Dokumentunderlag

Følgende dokumenter ble benyttet under tilsynet:

- ROS-analyse for Sømna kommune, 2012
- Beredskapsplan 2017

Bodø, 04. desember 2017

Asgeir Jordbru
seniorrådgiver

Tom Mørkved
seniorrådgiver(tilsynsleder)